

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΜΑΚΡΟΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ:

**ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ
ΣΥΣΤΗΜΙΚΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (OTHER
SYSTEMICALLY IMPORTANT INSTITUTIONS – O-SII)**

&

**ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ
ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ O-SII ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

Μάιος 2017

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	3
2. Προσδιορισμός των ΚΕΠΕΥ που εμπίπτουν στον ορισμό των άλλων συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων	4
3. Μεθοδολογία για τον καθορισμό της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII	5
4. Αναθεώρηση της Πολιτικής.....	6

1. Εισαγωγή

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου («ΚΤΚ»), ως η εθνική μακροπροληπτική αρχή, είναι αρμόδια για τη «μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού συστήματος, με απώτερο στόχο τη συμβολή στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος», όπως ορίζεται στους περί της *Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμους του 2002 έως 2016*. Οι εν λόγω Νόμοι απαιτούν από την ΚΤΚ να αναγνωρίζει, να παρακολουθεί και να αξιολογεί τους κινδύνους που απειλούν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και να εφαρμόζει πολιτικές για αποτροπή ή περιορισμό των εν λόγω κινδύνων όταν ασκεί την μακροπροληπτική επίβλεψη του χρηματοοικονομικού τομέα.

Βάσει των διατάξεων του *νόμου που Ρυθμίζει τη Μακροπροληπτική Εποπτεία των Ιδρυμάτων και Συναφή Θέματα, 2015* (Νόμος 6(I) του 2015), η ΚΤΚ είναι η Εντεταλμένη Αρχή που έχει την ευθύνη για την εφαρμογή των μακροπροληπτικών εργαλείων που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ περί κεφαλαιακών απαιτήσεων (Capital Requirements Directive – CRD). Μια από τις υποχρεώσεις της ΚΤΚ βάσει του Νόμου 6(I) του 2015, είναι ο καθορισμός των ιδρυμάτων (δηλαδή των πιστωτικών ιδρυμάτων και των κυπριακών επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών¹, «ΚΕΠΕΥ») που εμπíπτουν στον ορισμό των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (Other Systemically Important Institutions – O-SII), εφεξής «ιδρύματα O-SII».

Βάσει του Νόμου 6(I) του 2015, η ΚΤΚ, κατόπιν συνεργασίας και συνεννόησης με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου («ΕΚΚ») σε ότι αφορά τις ΚΕΠΕΥ, δύναται να απαιτεί από το κάθε ίδρυμα O-SII, να διατηρεί σε ενοποιημένη ή υποενοποιημένη ή ατομική βάση, ανάλογα με την περίπτωση, απόθεμα ασφαλείας O-SII ύψους έως 2% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του ιδρύματος O-SII. Το εν λόγω απόθεμα ασφαλείας O-SII, συνίσταται σε και αποτελεί συμπληρωματικό κεφάλαιο κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 (Core Equity Tier 1 – CET1).

Η ΚΤΚ όταν απαιτεί την τήρηση αποθέματος ασφαλείας O-SII, μεριμνά για τα ακόλουθα:

- 1) το απόθεμα ασφαλείας O-SII δεν συνεπάγεται δυσανάλογες δυσμενείς επιπτώσεις στο σύνολο ή σε τμήματα του χρηματοοικονομικού συστήματος άλλων κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της, σχηματίζοντας ή δημιουργώντας εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς,
- 2) κατόπιν συνεργασίας και συνεννόησης με τις αρμόδιες αρχές, το απόθεμα ασφαλείας O-SII επανεξετάζεται από την ΚΤΚ τουλάχιστον ετησίως.

Το απόθεμα ασφαλείας O-SII αντικατοπτρίζει το κόστος, τού να είναι ένα ίδρυμα συστημικά σημαντικό, μειώνει τον ηθικό κίνδυνο (moral hazard) και ενισχύει την ανθεκτικότητα των συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων σε περιόδους ακραίων καταστάσεων, κατά τις οποίες σημειώνονται ζημιές.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών («ΕΑΤ») δημοσίευσε κατευθυντήριες γραμμές, καθορίζοντας τα κριτήρια τα οποία θα χρησιμοποιούνται από τις εθνικές αρμόδιες αρχές για τον προσδιορισμό των ιδρυμάτων που είναι συστημικά σημαντικά, είτε σε Ευρωπαϊκό είτε σε εθνικό επίπεδο (ιδρύματα O-SII). Οι πιο πάνω κατευθυντήριες γραμμές πηγάζουν από τις διατάξεις της Οδηγίας περί κεφαλαιακών απαιτήσεων της ΕΕ. Η ΚΤΚ υιοθέτησε τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές.

¹ Στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου 6(I) του 2015, εμπíπτουν οι ΚΕΠΕΥ που παρέχουν τις επενδυτικές υπηρεσίες της διενέργειας συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό ή / και της αναδοχής χρηματοοικονομικών μέσων ή / και της διάθεσης χρηματοοικονομικών μέσων με δέσμευση ανάληψης.

Η ΚΤΚ προσδιορίζει τις ΚΕΠΕΥ που εμπíπτουν στον ορισμό των ιδρυμάτων O-SII και καθορίζει τις επιπρόσθετες απαιτήσεις κεφαλαίου για το κάθε ίδρυμα O-SII, ακολουθώντας τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT. Πριν τον καθορισμό του αποθέματος ασφαλείας O-SII από την ΚΤΚ, προηγείται συνεργασία και συνεννόηση μεταξύ της ΚΤΚ και της ΕΚΚ. Ο προσδιορισμός των ιδρυμάτων O-SII αναθεωρείται σε ετήσια βάση.

2. Προσδιορισμός των ΚΕΠΕΥ που εμπíπτουν στον ορισμό των άλλων συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων

Βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της EAT, ο προσδιορισμός των ιδρυμάτων O-SII γίνεται σε δύο στάδια. Κατά το πρώτο στάδιο, υπολογίζεται βαθμολογία για την κάθε ΚΕΠΕΥ με τα κριτήρια που καθορίζονται στο Νόμο, δηλαδή το μέγεθός της, τη σημασία της για τη οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Δημοκρατίας, τη σημασία των διασυννοριακών δραστηριοτήτων της και τη διασύνδεσή της με το χρηματοοικονομικό σύστημα.

Βάσει των ίδιων κατευθυντήριων γραμμών, το καθένα από τα τέσσερα αυτά κριτήρια περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους δείκτες. Οι δείκτες αυτοί έχουν προσαρμοστεί κατόπιν συνεργασίας με την ΕΚΚ ώστε να αρμόζουν για τις δραστηριότητες των ΚΕΠΕΥ. Όλα τα κριτήρια σταθμίζονται με τον ίδιο συντελεστή στάθμισης ύψους 25%. Οι δείκτες του κάθε κριτηρίου σταθμίζονται ισοδύναμα σε σχέση με τους άλλους δείκτες εντός του ίδιου κριτηρίου, όπως φαίνεται στον Πίνακα 1. Η γενική βαθμολογία υπολογίζεται με τον ακόλουθο τρόπο:

- (1) διαιρώντας την τιμή δείκτη για κάθε επιμέρους ΚΕΠΕΥ με το σωρευτικό ποσό των αντίστοιχων τιμών δείκτη που αθροίζονται από όλες τις ΚΕΠΕΥ,
- (2) πολλαπλασιάζοντας τα ποσά που προκύπτουν βάσει της διαδικασίας στο σημείο (1) επί 10.000, προκειμένου οι βαθμολογίες των δεικτών να εκφραστούν ως μονάδες βάσης,
- (3) υπολογίζοντας τη βαθμολογία ανά κατηγορία για κάθε ΚΕΠΕΥ, λαμβάνοντας έναν απλό μέσο όρο των βαθμολογιών των δεικτών στην κάθε κατηγορία και
- (4) υπολογίζοντας τη συνολική βαθμολογία για κάθε ΚΕΠΕΥ, λαμβάνοντας έναν απλό μέσο όρο των βαθμολογιών των τεσσάρων κατηγοριών.

Πίνακας 1

Κριτήριο	Δείκτες	Συντελεστής στάθμισης
Μέγεθος	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	12,50%
	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού (μετά την υλοποίηση συμφωνιών συμψηφισμού)	12,50%
Σημασία (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας υποκατάστασης/υποδομής χρηματοοικονομικού συστήματος)	Εγγυημένα ποσά στο πλαίσιο του Ταμείου Αποζημίωσης Επενδυτών	8,33%
	Καταθέσεις ιδιωτικού τομέα από πελάτες εντός ΕΕ	8,33%
	Δάνεια ιδιωτικού τομέα σε πελάτες εντός ΕΕ	8,33%
Πολυπλοκότητα/διασυννοριακή δραστηριότητα	Αριθμός ενεργών πελατών λιανικής	8,33%
	Εμπορικά χρηματοοικονομικά μέσα και χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα προς πώληση	8,33%
	Αξία εξωχρηματοπιστηριακών παραγώγων (ονομαστική)	8,33%
Διασύνδεση	Υποχρεώσεις εντός του χρηματοοικονομικού συστήματος	12,50%
	Στοιχεία ενεργητικού εντός του χρηματοοικονομικού συστήματος	12,50%
Σύνολο		100,00%

Στο δεύτερο στάδιο, η ΚΤΚ, σε συνεργασία και συνεννόηση με την ΕΚΚ, αξιολογεί κατά πόσο μια ΚΕΠΕΥ πρέπει να προσδιοριστεί ως ίδρυμα O-SII χρησιμοποιώντας πρόσθετους ποιοτικούς ή ποσοτικούς δείκτες συστημικής σημασίας που περιλαμβάνονται στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ. ΚΕΠΕΥ με συνολική βαθμολογία πέραν των 350 μονάδων βάσης ορίζονται αυτόματα ως ιδρύματα O-SII.

3. Μεθοδολογία για τον καθορισμό της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII

Η μεθοδολογία για τον καθορισμό της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII αποσκοπεί στη συσχέτιση της συστημικής σημασίας ενός ιδρύματος O-SII, όπως αυτή προκύπτει από τη συνολική του βαθμολογία, με το ύψος της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII. Υιοθετώντας αυτή τη προσέγγιση, επιτυγχάνεται ο καθορισμός επιπρόσθετων απαιτήσεων τήρησης αποθέματος ασφαλείας O-SII στα ιδρύματα O-SII. Επιπρόσθετα, η μεθοδολογία αυτή δύναται να αποτρέψει τη συσσώρευση συστημικού κινδύνου σε ένα ή περισσότερα ιδρύματα και μπορεί να συμβάλει θετικά στη μείωση της συγκέντρωσης του χρηματοοικονομικού τομέα της Δημοκρατίας. Παράλληλα, λαμβάνονται υπόψη και ποιοτικοί παράγοντες όπως η γενική τρωτότητα του χρηματοοικονομικού τομέα και της Κυπριακής οικονομίας.

Καθώς η Οδηγία περί κεφαλαιακών απαιτήσεων της ΕΕ και ο Νόμος 6(Ι) του 2015 παρέχουν πλήρη ευελιξία ως προς τον καθορισμό αποθέματος ασφαλείας O-SII μεταξύ 0% και 2% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο του κάθε ιδρύματος O-SII, η ΚΤΚ με την παρούσα μεθοδολογία κατηγοριοποιεί τα ιδρύματα O-SII σε βαθμίδες με βάση τη συνολική τους βαθμολογία. Η κάθε βαθμίδα, αντιστοιχεί σε συγκεκριμένη απαίτηση αποθέματος ασφαλείας O-SII. Η προσέγγιση ακολουθεί τη φιλοσοφία της υποχρεωτικής μεθοδολογίας που προβλέπεται στην Οδηγία περί κεφαλαιακών απαιτήσεων της ΕΕ για τον καθορισμό του αποθέματος ασφαλείας που πρέπει να τηρούν τα ιδρύματα που προσδιορίζονται ως Παγκόσμια Συστημικά Σημαντικά Ιδρύματα (Global Systemically Important Institutions – G-SII).

Ιδρύματα O-SII με βαθμολογία μεταξύ 350 και 1.000 μονάδων βάσης, φέρουν κεφαλαιακές απαιτήσεις αποθέματος ασφαλείας O-SII ύψους 0,5% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο. Ιδρύματα με βαθμολογία πέραν των 2.500 μονάδων βάσης, κατατάσσονται σε βαθμίδα που φέρει τη μέγιστη κεφαλαιακή απαίτηση αποθέματος ασφαλείας O-SII που προνοεί η Οδηγία περί κεφαλαιακών απαιτήσεων της ΕΕ, ήτοι, 2%. Το διάστημα που υπάρχει μεταξύ της κατώτατης και της μέγιστης βαθμίδας χωρίζεται σε δύο ίσες βαθμίδες, με αύξηση 750 μονάδων βάσης στη κάθε μια, με την κάθε βαθμίδα να φέρει κεφαλαιακή απαίτηση ασφαλείας O-SII 1,0% και 1,5% αντίστοιχα. Ακολουθώντας την πιο πάνω αντιστοιχία, επιτυγχάνεται η διαρκής γραμμική αύξηση της συστημικής σημασίας μεταξύ της κάθε βαθμίδας.

Ο καθορισμός της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII των ιδρυμάτων O-SII ακολουθεί την αντιστοιχία που παρουσιάζεται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 2

Συνολική Βαθμολογία (Μονάδες βάσης)	Απαίτηση αποθέματος ασφαλείας O-SII
350 – 1.000	0,5%
1.001 – 1.750	1,0%
1.751 – 2.500	1,5%
Πάνω από 2.500	2,0%

Η σχετική απαίτηση αποθέματος ασφαλείας O-SII που καθορίζεται για το κάθε ίδρυμα O-SII εφαρμόζεται από την 1^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους εκτός αν ορίζεται διαφορετική ημερομηνία. Η ΚΤΚ έχει τη δυνατότητα σταδιακής εισαγωγής της απαίτησης

αποθέματος O-SII εντός περιόδου που δεν υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, καθώς και τη δυνατότητα επιλογής της ημερομηνίας έναρξης της πιο πάνω περιόδου σταδιακής εισαγωγής, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση των ιδρυμάτων, των νοικοκυριών, των επιχειρήσεων και της οικονομίας εν γένει.

Το ποσοστό της απαίτησης αποθέματος ασφαλείας O-SII των ΚΕΠΕΥ που καθορίστηκαν ως ιδρύματα O-SII καθώς και το ποσοστό της απαίτησης που θα εφαρμοστεί κοινοποιείται στο ιστοχώρο της ΚΤΚ αφού πρώτα εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΤΚ.

Προτού καθορίσει ή επανακαθορίσει απόθεμα ασφαλείας O-SII, η ΚΤΚ ειδοποιεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου («ΕΣΣΚ»), την ΕΑΤ και τις αρμόδιες και εντεταλμένες αρχές των εμπλεκόμενων κρατών μελών ένα μήνα πριν από τη δημοσίευση της απόφασής της. Στην ειδοποίηση αυτή περιγράφονται λεπτομερώς:

- 1) οι λόγοι για τους οποίους το απόθεμα ασφαλείας O-SII θεωρείται αποτελεσματικό και αναλογικό για τον μετριασμό του κινδύνου,
- 2) η αξιολόγηση του πιθανού θετικού ή αρνητικού αντικτύπου του αποθέματος ασφαλείας O-SII στην εσωτερική αγορά βάσει των πληροφοριών που διαθέτει η ΚΤΚ και
- 3) το ποσοστό αποθέματος ασφαλείας O-SII που επιθυμεί να καθορίσει η ΚΤΚ.

Όταν ένα ίδρυμα O-SII είναι θυγατρική ιδρύματος G-SII ή ιδρύματος O-SII που αποτελεί μητρικό ίδρυμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπόκειται σε απόθεμα ασφαλείας O-SII σε ενοποιημένη βάση, το απόθεμα ασφαλείας που εφαρμόζεται σε ατομικό ή υποενοποιημένο επίπεδο στο ίδρυμα O-SII δεν υπερβαίνει το υψηλότερο από τα κατωτέρω:

- 1) 1% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο και
- 2) του ποσοστού αποθέματος ασφαλείας G-SII ή του ποσοστού αποθέματος ασφαλείας O-SII που εφαρμόζεται στον όμιλο σε ενοποιημένο επίπεδο.

Η ΚΤΚ γνωστοποιεί τα ονόματα των ιδρυμάτων O-SII και την αντίστοιχη υποκατηγορία στην οποία κατατάσσεται κάθε ίδρυμα O-SII στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο ΕΣΣΚ και στην ΕΑΤ και δημοσιοποιεί τα ονόματά τους και την κατηγορία στην οποία κατατάσσεται το κάθε ίδρυμα O-SII.

Η ΚΤΚ επανεξετάζει ετησίως τον προσδιορισμό των ιδρυμάτων O-SII και την κατάταξη των ιδρυμάτων O-SII στις αντίστοιχες υποκατηγορίες και γνωστοποιεί το αποτέλεσμα στο κάθε ίδρυμα O-SII, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο ΕΣΣΚ και στην ΕΑΤ και δημοσιοποιεί ενημερωμένο κατάλογο των ιδρυμάτων O-SII, καθώς και την υποκατηγορία στην οποία κατατάσσεται το κάθε ίδρυμα O-SII.

4. Αναθεώρηση της Πολιτικής

Η παρούσα Πολιτική δύναται να αναθεωρείται ετησίως, λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία και πληροφορίες για τις ΚΕΠΕΥ που διαβιβάζονται στη ΚΤΚ από την ΕΚΚ.